

Володимир ЛЯХОВЕЦЬ

молодший науковий співробітник, аспірант
Тернопільський національний економічний університет**ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ
ПРОЦЕСУ РОЗВИТКУ РИНКУ ЯЛОВИЧИНИ**

В умовах ринкової трансформації економіки дія певних чинників саморегулювання розвитку ринку яловичини підпорядковується державному регулятору, зокрема в сфері продовольства шляхом встановлення відповідної цінової політики, наслідком якої виникає диспаритет цін [1, с. 268]. Контрольований, державним органом, рівень роздрібною ціни на певні продукти харчування не в змозі покривати величину виробничих затрат товаровиробників на рівні державної норми приросту прибутку як ринкового стабілізатора інвестиційних капіталів. Така ситуація зумовлена тим, що державний регулятор встановлює норму роздрібних цін в межах фінансової та продуктової спроможності громадян. Переважна більшість населення немає інших надходжень доходів окрім заробітної плати, а також пенсій, що є недостатнім для ринкового товарообігу. Тому навіть розвинуті та заможні країни світу використовують заходи щодо надання підтримки агропромислому бізнесу національної економіки.

На сучасному етапі розвитку ринку яловичини, державна підтримка повинна забезпечувати виробникам достатню, для свого ефективного функціонування, прибутковість та платоспроможність в забезпеченні виробничо-матеріальними та технічними ресурсами. Розмір державної підтримки ринку яловичини залежить від таких факторів: по-перше – оцінки реальних можливостей бюджету, по-друге – знаходження точки достатності, яка разом із іншими інструментами державного регулювання (податкова, кредитна цінова, інвестиційна, експортно-імпортна, митна, грошово-кредитна політика тощо) дали змогу виробництву яловичини належно адаптуватись в ринковому середовищі та забезпечувати свій стійкий розвиток. Виходячи з зазначеного, можна розробити механізм економічного регулювання розвитку ринку яловичини (рис. 1).

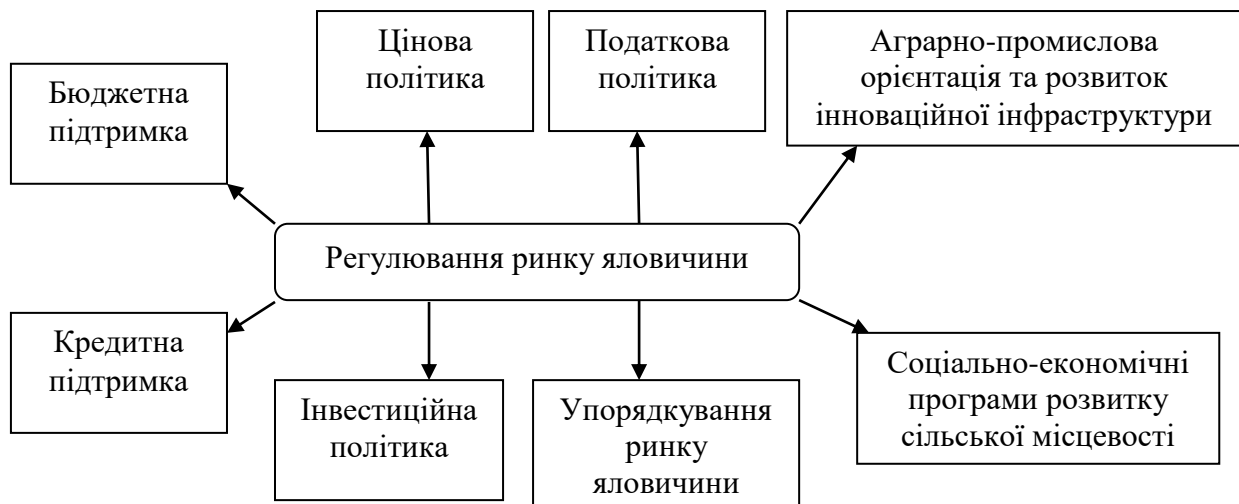

Рис. 1. Схема регулювання ринку яловичини

Джерело: власні дослідження автора

При бюджетній підтримці основний акцент потрібно зробити на механізмі надання субсидій та дотацій ринку яловичини, також розроблення норм компенсацій у фінансуванні деяких видів інвестувань при безповоротній основі, компенсації певної частки плати за використання короткострокових кредитів. Сприяння оновленню та зміцненню матеріально-технічної бази через системи державного лізингу, спеціалізованого інформування учасників ринку [2, с. 56].

Кредитна підтримка повинна включати державне сприяння руху та розвитку кредитної кооперації, а також розробка механізмів страхування господарської діяльності, надання деяких преференцій та гарантій.

Цінова політика передбачає розробку ефективних нормативно-правових методів та конкретних засобів розподілу прибутку, що отриманий від реалізації свого продукту переробки спираючись на пропорції величини доданої вартості, яка створена учасниками загальної технологічної операції.

Інструменти податкової політики є доцільними з боку застосування пільг, податкових «канікул» для ферм та підприємств, що працюють на ринку яловичини.

Інвестиційні інструменти спрямовані на вдосконалення механізмів фінансово-правового захисту усіх інтересів інвесторів, створення сприятливого інвестиційного клімату для активізації напрямів інвестиційної діяльності.

Аграрно-промислова орієнтація та розвиток інноваційної інфраструктури включає методи та заходи державного контролю процесу горизонтальної та вертикальної орієнтації у спеціальних зонах України, що приймають для утримання ВРХ, удосконалення інфраструктури шляхом використання досвіду світових лідерів по виробництву яловичини.

Упорядкування ринку яловичини передбачає створення системи роздрібної та оптової торгівлі продукцією яловичини через мережу товарних точок, спеціалізованих магазинів; забезпечення обмежень (протекціоністський підхід) вітчизняним виробникам у здійсненні зовнішньої діяльності та захист позицій внутрішнього ринку. До таких заходів потрібно віднести ембарго, митно-тарифне регулювання, антидемпінгові та антимонопольні заходи у сфері експортно-імпортного товарообороту.

Соціально-економічні програми розвитку сільської місцевості мають створюватися як основа економічного та соціального виміру: повне використання ресурсно-трудового потенціалу, створення та забезпечення життєвих умов для сільського населення, офіційна реєстрація сімей, що займаються домашнім сільським господарством [3].

Державне організаційно-економічне регулювання забезпечується заходами правового та адміністративного регулювання такими як:

- застосування антимонопольних інструментів регулювання, що забезпечать конкурентоспроможність ринку яловичини, націленість виробників на створення такої продукції, яка буде відповідати усім стандартам якості та зменшення собівартості продукції;
- екологічний та санітарний контроль, що забезпечить випуск екологічно чистої продукції, зменшення шкідливих викидів в атмосферне і природне середовище;
- стандартизація та сертифікація усіх продуктів ВРХ;
- регулювання обсягів тіншових обсягів продаж яловичини, шляхом ліцензування, присвоєння права виготовляти та випускати продукцію з відповідним стандартом якості;
- квотування – визначення деякого допустимого обсягу випуску певних видів продукції ВРХ;
- визначення потреб в обсягах експорту та імпорту продукції з точки зору інтересів суспільства.

Зважаючи на вище зазначене, ринок яловичини повинен стати інструментом, який допоможе реалізувати стратегію стабільного розвитку національної економіки, а також досягнення певної незалежності від ввезення даного продукту з інших країн та забезпечення усього населення цим видом м'яса.

Література

1. Агропромисловий комплекс України: стан, тенденції та перспективи розвитку. Інформаційно-аналітичний збірник (випуск 5) / За ред. П.Т. Саблука та ін. – К.: ІАЕ УААН, 2002. – 268 с.
2. Філіпенко А. Цивілізовані детермінанти української економічної моделі // Економіка України. – 1994. – № 4. – С. 56.
3. Окопний О.М. Відродження тваринництва в Україні та напрями його розвитку // Економіка АПК. – 2003. – № 5. – С. 23.